

Київський університет імені Бориса Грінченка
Історико-філософський факультет
Кафедра філософії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи

Віннікова Н.М.

«23»

листопада

2019 р.

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

НАУКОВО-ВИКЛАДАЦЬКА ПРАКТИКА

для аспірантів

спеціальності 033 Філософія
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми «Філософія»

Розробники: *Додонов Р.О.*, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Історико-філософського факультету Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі/керівники:

Викладачі: *Горбань О.В.*, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії Історико-філософського факультету Київського університету імені Бориса Грінченка

Додонов Р.О., доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Історико-філософського факультету Київського університету імені Бориса Грінченка

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради Історико-філософського факультету

Протокол від 17.10.2019 №3

Секретар *Р.В. Мартич* (Р.В.Мартич)

Робочу програму практики розглянуто і затверджено на засіданні кафедри філософії Історико-філософського факультету

Протокол від 15 жовтня 2019 року № 3

Завідувач кафедри *Р.О. Додонов* д.філос.н., проф. Додонов Р.О.

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми (керівником групи забезпечення)

20.10. 2019 р.

Гарант освітньо-наукової програми *А.С. Александрова* О.С. Александрова

Робочу програму перевірено

«23». 10. 2019 р.

Завідувач аспірантури, докторантури *О.В. Плющик* О. В. Плющик

Пролонговано:

на 2020/2021 н.р. *Р.О. Додонов* (*Додонов Р.О.*), «18» 10 2010 р., протокол № 1
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид практики	Науково-викладацька	
Загальний обсяг кредитів / тижнів	6 / 4	
Курс	3	3
Семестр	5/6	5/6
Обсяг кредитів	4/2	4/2
Обсяг годин	120/60	120/60
Форма семестрового контролю	залік	

2. Бази практики.

Організатором практики аспіранта є випускова кафедра зі спеціальності.

Базою для проходження практики є кафедра, на якій працює науковий керівник аспіранта, або випускова кафедра.

3. Мета та завдання науково-викладацької практики

Мета: Поглиблення і розширення комплексу професійних компетентних та якостей аспірантів, необхідних для майбутньої самостійної науково-педагогічної діяльності.

Завдання:

-застосування теоретичних знань із спеціальних і психолого-педагогічних дисциплін у вирішенні конкретних педагогічних завдань та ситуацій;

-формування психолого-педагогічних та методичних умінь викладання відповідних навчальних дисциплін у системі вищої школи;

-вироблення умінь організації основних форм навчання у вищій школі, застосування сучасних технологій і методик навчання;

-формування умінь професійного і педагогічного спілкування зі студентською аудиторією;

-набуття досвіду викладацької роботи, морально-етичних якостей викладача вищої школи, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті;

-набуття умінь організації основних форм навчання у вищій школі, застосування сучасних технологій і методики навчання;

-набуття досвіду викладацької роботи, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності.

Практика формує загальні та фахові компетентності:

ЗК 5 Здатність до реалізації професійної та науково-дослідної діяльності на основі знань про сучасні новації у сфері філософії

ФК 7 Здатність до неперервної професійної освіти; розробка науково-методологічного та науково-методичного супроводу фахової професійної підготовки.

ФК 9 Здатність до ефективного застосування методів викладання фахових дисциплін з філософії у вищій школі, здатність раціонально та науково

обґрунтовано організувати самостійну роботу студентів.

4. Результати проходження практики.

Знати: основні законодавчі документи, що регламентують навчально-виховний процес у закладах вищої освіти; права і обов'язки суб'єктів навчального процесу (викладачів, студентів); характерні особливості підготовки фахівців з філософії; методологічні основи теоретичної і практичної підготовки фахівців філософії; порядок навчально-методичної та наукової роботи кафедри філософії, на якій проводиться практика; програмно-методичне забезпечення навчальної дисципліни, з якої будуть проводитися заняття; специфіку роботи викладачів; психологічні, вікові та індивідуальні особливості груп студентів, де будуть проводитися навчальні заняття, стан їх успішності.

Уміти: інтегрувати теоретичні знання і практичний досвід; реалізовувати професійні якості на практиці; враховувати в педагогічній діяльності вікові та психологічні особливості студентів; створювати та ефективно вирішувати педагогічні задачі; фахово володіти знаннями курсу, достатніми для аналітичної оцінки, вибору й реалізації освітньої програми; розробляти розгорнутий план-конспект практичного чи семінарського заняття, лекції з навчальної дисципліни відповідно до робочої навчальної програми; брати участь в обговоренні занять своїх колег; правильно й ефективно провести заняття будь-якого виду з врахуванням особливостей аудиторії.

ПРН 9 Здатен працювати з філософськими текстами, виявляти та формувати нові ідеї та актуальні наукові проблеми, здійснювати проектування наукової роботи, визначити проблематику, гіпотезу, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, скласти план дослідження.
--

ПРН 12 Володіє сучасними методами викладання фахових дисциплін з філософії у вищій школі, а також демонструє здатність раціонально та науково обґрунтовано організувати самостійну роботу студентів.
--

ПРН 16 Здатен усвідомлювати, переосмислювати особистісно-професійний та науковий досвід.
--

5. Структура практики

Етапи практики:

1. Установча конференція у форматі засідання кафедри-базис з науково-викладацької практики (отримання завдань, рекомендацій та форми звітності) (4 год.).

2. Спостереження за професійною діяльністю викладачів кафедри (48 год.).

3. Планування, викладання та аналіз результатів власної професійної діяльності (90 год.).

4. Підготовка та подання звіту про проходження практики (30 год.).

5. Обговорення проведення навчальних занять з викладачами випускової кафедри філософії (4 год.).

6. Презентація результатів практики на кафедрі-базі (4 год.).

6. Зміст практики

Науково-викладацька практика в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні є компонентом професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності та являє собою вид практичної діяльності аспірантів щодо здійснення навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти, включаючи викладання спеціальних дисциплін, організацію навчальної діяльності студентів, наукову та науково-методичну роботу.

Змістовно науково-викладацька практика має дві частини: наукову та викладацьку, кожна з яких містить певний розподіл годин та завдань.

Науково-викладацька практика аспірантів передбачає такі види діяльності:

1. Вивчення досвіду викладання провідних викладачів Університету під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін.
2. Розробка плану та змісту навчальних занять, методична робота з дисципліни.
4. Самостійне проведення навчальних занять з дисципліни (семінарів, практичних занять, лекцій).
5. Участь в оцінюванні якості різних видів робіт аспірантів.
6. Індивідуальна робота зі студентами, керівництво науковими студентськими дослідженнями.
7. Розробка дидактичних матеріалів до занять, участь у позааудиторних заходах, надання індивідуальної допомоги студентам.

7. Контроль навчальних досягнень

Основними звітними документами проходження навчальної педагогічної практики аспіранта є письмовий звіт з переліком діяльності та виконаної роботи.

7.1. Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів

Денна форма навчання

№ з/п	Вид діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
			Кількість одиниць до розрахунку	Максимальна кількість балів за вид діяльності	Кількість одиниць до розрахунку	Максимальна кількість балів за вид діяльності
1	Відвідування лекцій викладачів	1	5	5	-	-
2	Відвідування семінарських/практичних занять	1	5	5	-	-
3	Проведення семінарського/практичного заняття	10	5	50	2	20
4	Проведення лекційного заняття	10	-	-	5	50
5	Розробка завдань для самостійної роботи студентів/модульного контролю/ розробка елементів електронного навчального курсу/ інші завдання	5	4	20	4	20

6	Індивідуальна робота зі студентами, керівництво науковими студентськими дослідженнями.	5	4	20	2	10
Кількість балів за модуль				100		100
Максимальна кількість балів			200			
Коефіцієнт			$100 : 200 = 0,5$			
Максимальний бал			100			

Заочна форма навчання

№ з/п	Вид діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
			Кількість одиниць до розрахунку	Максимальна кількість балів за вид діяльності	Кількість одиниць до розрахунку	Максимальна кількість балів за вид діяльності
1	Відвідування лекцій викладачів	1	2	2	-	-
2	Відвідування семінарських/практичних занять	1	2	2	-	-
3	Проведення семінарського/практичного заняття	10	2	20	2	20
4	Проведення лекційного заняття	10	-	-	5	50
5	Розробка завдань для самостійної роботи студентів/модульного контролю/ розробка елементів електронного навчального курсу/ інші завдання	5	4	20	4	20
6	Індивідуальна робота зі студентами, керівництво науковими студентськими дослідженнями.	5	4	20	2	10
Кількість балів за модуль				64		100
Максимальна кількість балів			164			
Коефіцієнт			$100 : 164 = 0,6$			
Максимальний бал			100			

Форми проведення семестрового контролю

Підсумковий контроль здійснюється у формі звіту шляхом виведення спільної оцінки за дві частини практики.

Звіт підписується і затверджується керівником практики (науковим керівником) та подається у термін, встановлений кафедрою (Додаток А).

Критерії оцінювання

Підсумки практики підбиваються на останньому засіданні кафедри, яке передуює даті закінчення науково-викладацькій практиці.

Критеріями оцінки є:

- Успішність виконання аспірантом індивідуальних завдань практики.
- Дотримання аспірантами етичних правил, правил внутрішнього розпорядку закладів вищої освіти.
- Власна активність, ініціативність аспіранта у процесі виконання завдань практики.
- Повнота, логічність і досконалість звіту про проходження практики.
- Якість, коректність, теоретична грамотність і практична цінність наданих методичних матеріалів.

Оцінка процесу проходження практики аспірантів керівником є рекомендаційною. Підсумкову оцінку надає кафедра на основі виступу аспіранта та представлених звітних матеріалів, засвідчених керівником практики.

Оцінювання освітніх досягнень аспірантів за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

8. Рекомендовані джерела.

Основні:

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. із змінами, внесеними Законом України від 08 грудня 2004р. К. : Мін-во Юстиції України, 2006. 124 с.
2. Кодекс Законів про працю України: прийнятий Законом УРСР 10.12.71, зі змінами і доповненнями // Відомості Верховної Ради, 1971, додаток до № 50. – С. 375.
3. Про освіту [Електронний ресурс]: [Закон України: офіц.текст]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
4. Про вищу освіту [Електронний ресурс]: [Закон України: офіц.текст]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

Додаткові:

1. Артемова, Л.В. Педагогіка і методика вищої школи. К.: Кондор, 2008. – 272 с.
2. Баловсяк, Н.В. Структура та зміст інформаційної компетентності майбутнього спеціаліста. Чернівці: вид-во ЧТЕУ, 2007. 197 с.
3. Бойко А.М. *Педагогічна система: «методологія-теорія-практика»* Зб. наук. праць ПДПУ. Серія «Педагогічні науки». Вип. 5(57). Полтава, 2007. С.5-19.
4. Борецька, Н. О. Реалізація державної освітньої політики в контексті європейської інтеграції. *Економіка та держава: міжнародний науково-практичний журнал*. К., 2012. №10. С. 112-114.
5. Власова О.І. Основи психології та педагогіки: підручник. 2-ге вид., переробл. К.: Знання, 2011. 333 с.
6. Джура, О. Д. Освіта в системі факторів професійного самовизначення особистості: Дис... канд. філос. наук: 09.00.03 / Інститут вищої освіти АПН України. К., 2005. 196 с.
7. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : Навч. посіб. К. : Академвидав, 2004. 352 с.
8. Долинська Л. В. Психолого-педагогічні умови ефективної взаємодії викладачів і студентів в умовах традиційної освіти : Наукові записки ; Інституту психології імені Г. С.Костюка АПН України / За ред. С.Д. Максименка. К. : Главник, 2005. Вип.26, Т.2. С.8-11.
9. Мазуха Д.С. На шляху до педагогічної професії. Навч. посіб. К., 2005.
10. Методика викладання філософії / Бобкова Н.П., Білокобильський О.В. – Донецьк: ІГЦШ «Наука і освіта» МОН України і НАН України, 2011. 96 с.
11. Навчальний процес у вищій педагогічній школі / За ред. Мороза О.Г. К.: НПУ, 2001. 338 с.
12. Огнев'юк, В.О. Освітологія – науковий напрям інтегрованого дослідження сфери освіти. *Рідна школа*. 2012. № 4–5. – С. 44–51.
13. Огнев'юк, В.О. Роль освіти у формуванні цінностей демократичного суспільства. *Культурно-історична спадщина Польщі та України як чинник розвитку полікультурної освіти* : зб. наук. пр. / за ред. Василя Кременя, Тадеуша Левовицького, Світлани Сисоевої. Хмельницький : ПП Заколотний М. І., 2011. С. 34–40.

14. Огнев'юк, В.О. Філософія освіти та її місце в структурі наукових досліджень феномену освіти. *Освітologia*. Польсько-український, українсько-польський щорічник. / за ред. В. Огнев'юка, Т. Левовицького, С. Сисоєвої. Варшава–Київ. 2012. № 1. 120 с. С. 69–75.
15. Сучасні педагогічні технології в освіті: збір. наук. метод. праць / за ред. О.Г. Романовського, Ю.І. Панфілова. Харків: НТУ «ХП», 2012. 224 с.
16. Тихомирова, Є. Б. Педагогічна (асистентська) практика: метод. реком. для студ. спеціальності 8.03020401 – «міжнародна інформація» Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, кафедра міжнародної інформації. Луцьк, 2013. 23 с.

9. Інформаційні ресурси

1. Вища освіта. Інформаційно-аналітичний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vnz.org.ua/11>
2. Інститут інформаційних технологій і засобів навчання Академії педагогічних наук України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ime.edu-ua.net/>
3. Інформаційно-консультативний центр «Освіта» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.center-osvita.dp.ua/activites_u.php.
4. Київський університету імені Бориса Грінченка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://kubg.edu.ua/#>.
5. Мегапроект «Вища освіта: лідерство для прогресу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.liderstvo.org.ua/>
6. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/>
7. Освітня Мережа України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ednu.kiev.ua/index_u.htm.
8. Український центр дистанційного навчання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.udl.org.ua/ua/index.htm>.

Історико-філософський факультет

Кафедра філософії

про проходження НАУКОВО-ВИКЛАДАЦЬКОЇ практики_____
(ППП аспіранта)_____
(ППП керівника, науковий ступінь, вчене звання)

За період практики було здійснено:

№	Зміст тем/видів діяльності за етапами практики	Звітність (стаття, участь у конференції тощо)	Кількість балів за виконання
	Загальна кількість балів:		

Підсумкова оцінка: _____

“_____” _____ 20__ р.

Аспірант _____
(підпис)Керівник _____
(підпис)

Звіт затверджено на засіданні кафедри

Протокол № _____ від “_____” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____
(підпис)